

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

അയോധ്യായാ രാജഭവനേ പ്രവിഷ്ടേന ലക്ഷ്മണേന ഖിന്നം
ശ്രീരാമം ദൃഷ്ട്വാ തസ്മൈ സാന്ത്വനാദാനം

തത്ര താം രജനീമുഷ്യ
കേശിന്ധാം രഘുനന്ദനഃ |
പ്രഭാതേ പുനരുത്ഥായ
ലക്ഷ്മണഃ പ്രയയൗ തദാ || 7.52.1 ||

തതോദ്യദിവസേ പ്രാപ്തേ
പ്രവിവേശ മഹാരഥഃ |
അയോധ്യാം രത്നസമ്പൂർണാം
ഹൃഷ്ടപുഷ്ടജനാവൃതാം || 7.52.2 ||

സൗമിത്രിസ്തു പരം ദൈന്ധ്യം
ജഗാമ സുമഹാമതിഃ |
രാമപാദൗ സമാസാദ്യ
വക്ഷ്യാമി കിമഹം ഗതഃ || 7.52.3 ||

തസ്യൈവം ചിന്തയാനസ്യ
ഭവനം ശശിസന്നിഭം |

രാമസ്യ പരമോദാരം

പുരസ്താത് സമദൃശ്യത || 7.52.4 ||

രാജ്ഞസ്തു ഭവനദ്വാരി

സോഽവതീര്യ നരോത്തമഃ |

അവാങ്മുഖോ ദീനമനാഃ

പ്രവിവേശാനിവാരിതഃ || 7.52.5 ||

സ ദൃഷ്ട്വാ രാഘവം ദീന -

മാസീനം പരമാസനേ |

നേത്രാഭ്യാമശ്രുപൂർണാഭ്യാം

ദദർശാഗ്രജമഗ്രതഃ || 7.52.6 ||

ജഗ്രാഹ ചരണൗ തസ്യ

ലക്ഷ്മണോ ദീനചേതനഃ |

ഉവാച ദീനയാ വാചാ

പ്രാഞ്ജലിഃ സുസമാഹിതഃ || 7.52.7 ||

ആർയസ്യാജ്ഞാം പുരസ്കൃത്യ

വിസൃജ്യ ജനകാത്മജാം |

ഗംഗാതീരേ യഥോദ്ദിഷ്ടേ

വാൽമീകേരാശ്രമേ ശുഭേ || 7.52.8 ||

തത്ര താം ച ശുഭാചാരാ -

മാശ്രമാന്തേ യശസ്വിനീം |

പുനരപ്യാഗതോ വീര

പാദമൂലമുപാസിതും || 7.52.9 ||

മാ ശുചഃ പുരുഷവ്യാഘ്ര

കാലസ്യ ഗതിരീദൃശീ |

ത്വദ്വിധാ നഹി ശോചന്തി
ബുദ്ധിമന്തോ മനസ്വിനഃ || 7.52.10 ||

സർവേ ക്ഷയാന്താ നിചയാഃ
പതനാന്താഃ സമുച്ഛയാഃ |
സന്ധോഗാ വിപ്രയോഗാന്താ
മരണാന്തം ച ജീവിതം || 7.52.11 ||

തസ്മാത് പുത്രേഷു ദാരേഷു
മിത്രേഷു ച ധനേഷു ച |
നാതിപ്രസംഗഃ കർതവ്യോ
വിപ്രയോഗോ ഹി തൈർധ്രുവം || 7.52.12 ||

ശക്തസ്ത്വമാത്മനാസ്ത്മാനം
വിനേതും മനസാ മനഃ |
ലോകാൻ സർവാംശ്ച കാകുത്സ്ഥ
കിം പുനഃ ശോകമാത്മനഃ || 7.52.13 ||

നേദൃശേഷു വിമുഹ്യന്തി
ത്വദ്വിധാഃ പുരുഷർഷഭാഃ |
അപവാദഃ സ കില തേ
പുനരേഷ്യതി രാഘവ || 7.52.14 ||

യദർഥം മൈഥിലീ തൃക്താ
അപവാദഭയാന്നുപ |
സോഽപവാദഃ പുരേ രാജൻ
ഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ || 7.52.15 ||

സ ത്വം പുരുഷശാർദൂല
ധൈര്യേണ സുസമാഹിതഃ |

ത്യജേമാം ദുർബലാം ബുദ്ധിം
സന്താപം മാ കുരുഷ്യ ഹ || 7.52.16 ||

ഏവമുക്തഃ സ കാകുത്സ്മോ
ലക്ഷ്മണേന മഹാത്മനാ |
ഉവാച പരയാ പ്രീത്യാ
സൗമിത്രിം മിത്രവത്സലഃ || 7.52.17 ||

ഏവമേതന്നരശ്രേഷ്ഠ
യഥാ വദസി ലക്ഷ്മണ |
പരിതോഷശ്ച മേ വീര
മമ കാർയാനുശാസനേ || 7.52.18 ||

നിവൃത്തിശ്ചാഗതാ സൗമ്യ
സന്താപശ്ച നിരാകൃതഃ |
ഭവദ്യാകൈഃ സുരുചിരൈ -
രനുനീതോഽസ്മി ലക്ഷ്മണ || 7.52.19 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
ഉത്തരകാണ്ഡേ ദ്വിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||